



## EVP MANIFEST 2019 – Hlavná zvesť

Budúcnosť vidieckej Európy vnímame ako živé, navzájom prepojené a udržateľné vidiecke komunity, ktoré sú podporované diverzifikovanými a prosperujúcimi ekonomikami a prostredníctvom efektívneho správcovstva kvalitného životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Sme presvedčení, že vidiecke spoločenstvá môžu byť dlhodobými hlavnými prispievateľmi pre prosperujúcu, mierovú, spravodlivú a slušnú Európu a pre udržateľnú globálnu spoločnosť. Našou ambíciou je podporovať činnosť na úrovni obcí a komunít v celej vidieckej Európe a včas vytvoriť celoeurópske vidiecke spoločenstvo alebo vidiecke hnutie.

### ZÁVÄZOK

Sme presvedčení, že vidiecke spoločenstvá, vlády a nadnárodné inštitúcie môžu v spolupráci dosiahnuť obnovenie vidieckych regiónov Európy a sľubujeme dodržanie nášho trvalého záväzku, uskutočňovať víziu a činnosti uvedené v tomto manifeste.

My, predstavitelia mnohých ľudí a organizácií, ktoré majú korene vo vidieckych oblastiach na celom európskom kontinente, sme prijali tento Európsky Vidiecky Manifest ako vyhlásenie o aspiráciách, záväzkoch a požiadavkách obyvateľov vidieka, čerpajúc zo stretnutí, kampaní a politických diskusií od roku 2013.

### VIDIECKA EURÓPA A SPOLOČNÉ HODNOTY

1. **Diverzita vidieckych oblastí:** Veľmi si vážime jednotu Európy a širokú rozmanitosť jej vidieckych oblastí a obyvateľov.
2. **Spoločné hodnoty:** Oceňujeme spoločné hodnoty, ktoré spájajú obyvateľov Európy - demokraciu, rovnosť, sociálne zabezpečenie, udržateľnosť - ako je stanovená v cieľoch trvalo udržateľného rozvoja OSN, pravidlá zákona, uznávanie ľudských práv a ducha spolupráce.
3. **Kvalita života:** Vidiek ponúka hodnotnú kvalitu života prostredníctvom svojich ľudí, komunít, životného prostredia, kultúry a spoločenských aktivít.

### PRÁVA

4. **Práva:** Uplatňujeme si právo vidieckych oblastí a spoločenstiev na plné uznanie, všetkými ľuďmi a inštitúciami Európy, na kvalitu života a životnú úroveň, ktorá je rovnaká ako v mestských populáciách, a na plnú účasť v politických procesoch. **Žiadame** vlády na všetkých úrovniach, aby s týmto právom súhlasili.

### OBAVY, POTREBA ČINNOSTI A PODPORNÝ KONTEXT

5. **Obavy z hodnotenia vidieckych hodnôt a podmienok:** Znepokojuje nás mestské a pokrokové myslenie, ktoré dominuje politickým diskurzom a rozvojovým politikám. Európski vidiecki obyvatelia a komunity sú tiež znepokojení tým, že mnohé regióny sú ovplyvnené obmedzenosťou vidieckych ekonomik, nedostatkom príležitostí, stratou obyvateľstva, poklesom služieb, chudobou, zhoršovaním životného prostredia, nedostatkom dostupného bývania a sociálnym vylúčením medzi znevýhodnené osoby alebo etnické menšiny.



6. **Obrátenie špirály poklesu: Vyzývame** k spoločnému úsiliu všetky vidiecke zainteresované strany, príslušné zastupiteľstvá a vlády s cieľom „obrátiť špirálu“ hľadaním flexibilných decentralizovaných riešení, prácou v partnerstvách, posilňovaním vidieckych služieb, diverzifikáciou vidieckych ekonomík a umožňovaním mladým ľuďom zostať, vrátiť sa alebo sa presťahovať do vidieckych oblastí.
7. **Potreba konať:** Sme presvedčení, že tieto výzvy sa musia riešiť v prospech celej populácie Európy.
8. **Vedenie:** Vieme, že máme zodpovednosť za vedenie. Vodcovstvo v rozvoji vidieka zahŕňa kolektívne akcie na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni a vyznačuje sa angažovanosťou, komunikáciou, spoluprácou a budovaním dôvery.
9. **Partnerstvo medzi vládami a miestnymi zainteresovanými stranami: Vyzývame** vidiecke zainteresované strany, aby pozitívne spolupracovali s vládami; a vlády, medzinárodné inštitúcie a príslušné zastupiteľstvá, aby vytvorili zmysluplné systémy konzultácií, spoločného rozhodovania a primeraných zdrojov s cieľom umožniť vidieckym zúčastneným stranám podieľať sa na tvorbe a vykonávaní politik.
10. **Podporný kontext: Vyzývame** vlády a EÚ, aby konali v partnerstve s vidieckymi spoločenstvami a poskytovali podporu práva, regulácie, správy a financií. Požadujeme plnú angažovanosť za participatívnu demokraciu a právny štát, ako aj za preukázanie všetkých príslušných zákonov a programov.

## POLITICKÝ RÁMEC

11. **Politický rámec:** Podporujeme a oceňujeme odkazy EÚ o zvyšovaní informovanosti verejnosti, uznávaní vidieckej identity, zvyšovaní príťažlivosti vidieckych oblastí, lepšie koordinovaných EÚ politikách a o integračných, participatívnych a partnerských prístupoch k miestnym komunitám. Na dosiahnutie týchto cieľov žiadame spoluprácu medzi všetkými zúčastnenými stranami. Žiadame prístup založený na inkluzívnom partnerstve s cieľom splniť povinnosti podľa článku 174 TFEU (Zmluva o fungovaní EÚ).

## POLITICKÉ OBAVY

12. **Chudoba a vylúčenie:** Sociálna a územná súdržnosť je neoddeliteľnou súčasťou našej vízie Európy. Vyzývame k trvalému úsiliu na podporu začlenenia a k plnej účasti v spoločnosti. Na zmenu situácie európskych vidieckych občanov postihnutých extrémnou chudobou je potrebné prijať naliehavé opatrenia.
13. **Zmena podnebia, životné prostredie a prírodné zdroje:** Očakávame kroky, politiky a budovanie kapacít pri prispôbovaní sa klimatickým zmenám a umožnenie vidieckym komunitám podieľať sa na práci v oblasti životného prostredia. Naše prírodné zdroje majú veľký potenciál na zníženie a riešenie klimatických zmien. **Žiadame**, aby mali miestne zainteresované strany väčší vplyv na prírodné zdroje.

## ZÚČASTNENÉ STRANY

14. **Siete občianskej spoločnosti:** Vyzývame vlády a európske inštitúcie, aby uznali zásadný prínos mimovládnych organizácií a ich sietí, rešpektovali ich nezávislosť a podporovali ich činnosť. Žiadame



skutočnú, zmysluplnú a aktívnu účasť občianskej spoločnosti na navrhovaní a realizácii európskych programov.

15. **Mládež:** Mladých ľudí chápeme ako kľúčové hnacie sily rozvoja vidieka. **Vyzývame** vlády a občiansku spoločnosť, aby uznali a naplnili potreby vidieckej mládeže a umožnili mladým ľuďom aktívne sa zapájať do politických procesov a do vidieckych aktivít.
16. **Ženy:** **Vyzývame** vlády, aby rozvíjali vidiecke politiky overené z hľadiska príslušnosti k pohlaviu a podporovali posilnenie postavenia vidieckych žien a ich organizácií spravodlivým spôsobom na všetkých aspektoch vidieckeho života. Malo by sa zväžiť príjemné prostredie, flexibilné, podnikateľské a digitálne riešenia.
17. **Starší ľudia:** **Žiadame**, aby postupy boli flexibilné a vnímavé na miestne rozdiely, navrhnuté a implementované na miestnej alebo regionálnej úrovni a podporované vyššími úrovňami verejnej správy. Stratégie by mali byť založené na spolupráci a mali by sa podporovať partnerstvá medzi miestnymi orgánmi a miestnymi komunitami (iniciatívy).
18. **Migrácia:** Aj keď naliehavo vyzývame vlády a iné zastupiteľstvá, aby urýchlene pracovali na riešení základných príčin tejto krízy, taktiež **vyzývame** na dobrosrdečnú reakciu založenú na solidarite medzi národmi. Miestne vlády a občianske spoločnosti majú dobré predpoklady na vedenie a vykonávanie takýchto snáh o integráciu.
19. **Malé a rodinné farmy:** Vyzývame vlády, darcov, občianske organizácie a vidiecke spoločenstvá, aby uznali a podporili drobné rodinné poľnohospodárstvo ako životaschopný a rešpektovaný európsky model; a podporovali generačné zmeny v poľnohospodárstve a vstup nových a mladých poľnohospodárov. **Žiadame** o ochranu a podporu našich malých fariem a o nevytváranie zbytočných byrokratických prekážok.
20. **Dediny:** **Vyzývame** k vzniku vnútroštátnych politík a programov podporovaných EÚ týkajúcich sa inteligentného miestneho rozvoja, ktoré odrážajú a prijímajú miestne (aj keď zmenšujúce sa) možnosti a realitu. **Podporujeme** partnerstvá zdola nahor, kde sa ľudia, komunity, podnikatelia a systémy finančnej podpory stretávajú s využitím existujúcich štruktúr, ako sú skupiny LEADER alebo podobné subjekty.
21. **Malé mestá:** **Sme zástancovia** hlavnej politiky Európskej únie zameranej na malé mestá, ktorá uznáva všetky dôležité príspevky, ktoré vytvárajú spoločenské a hospodárske štruktúry vidieckych regiónov a ich vitalitu; a väčšie zameranie sa na potreby malých miest vo vnútroštátnych politikách.

## RIEŠENIA

22. **Prepojenia medzi vidiekom a mestami:** Víťame rastúci záujem o rozvoj vedený miestnou komunitou vo vidieckych aj mestských oblastiach. **Vyzývame** na intenzívnejšiu spoluprácu medzi komunitami a organizáciami vo vidieckych a mestských oblastiach s cieľom získať všetky benefity zo sociálnych, kultúrnych a ekonomických väzieb, ktoré takáto spolupráca môže priniesť; a na energickú výmenu nápadov a osvedčených postupov medzi tými, ktorí sú začlenení do vidieckych a mestských oblastí.
23. **Miestne a subregionálne ekonomiky:** **Tvrdíme**, že je veľmi dôležité zvyšovať vitalitu a životaschopnosť miestnych a subregionálnych ekonomík v celej vidieckej Európe. **Vyzývame** EÚ a vlády, aby podporovali miestne vidiecke ekonomiky.



- 24. LEADER a CLLD:** Sme zástancami územného, integrovaného a partnerského prístupu k rozvoju vidieka, ktorý je vykonávaný na mieste a uplatňuje sa v duchu zdola -nahor. Želáme si rozsiahle uplatňovanie zásady LEADER s jednoduchým regulačným rámcom a jeho rozšírenie na politiku miestneho rozvoja vedenú komunitou a politiku inteligentných obcí v EÚ aj mimo nej. Žiadame inštitúcie a vlády, aby vyčlenili financovanie z EARDF alebo iných fondov využívajúcich tento prístup (MMF, ESF, EFRR). **Vyzývame** vlády, aby položili základy partnerstva medzi sektormi pri využívaní programov LEADER a CLLD.
- 25. Vidiecke služby a infraštruktúra: Vyzývame vlády a poskytovateľov služieb,** aby uznali právo vidieckych ľudí na rovnosť infraštruktúry a prístup ku všetkým základným službám a aby umožnili vidieckym spoločnostiam rozhodovať sa a prijímať opatrenia na zabezpečenie služieb a infraštruktúry zodpovedajúcich ich potrebám. Mohli by sa vyskúšať nové decentralizované modely poskytovania služieb prostredníctvom partnerstiev alebo zmluvných vzťahov. **Žiadame,** aby bola vidiecka mobilita zahrnutá do všetkých vnútroštátnych politík rozvoja vidieka, pričom bude uvedená minimálna úroveň služieb pre všetky typy oblastí a vymedzené zodpovednosti za ich poskytovanie.
- 26. Komunikácia a digitalizácia: Očakávame,** že úsilie o digitalizáciu a procesy inteligentných dedín prinesú úžitok viacerým vidieckym oblastiam v celej Európe, nielen tým najbohatším. **Vyzývame vlády, nadnárodných investorov a poskytovateľov telekomunikačných služieb,** aby urýchlili prístup k vysokorýchlostnému širokopásmovému pripojeniu a mobilným službám pre celé vidiecke obyvateľstvo vrátane odľahlých oblastí s zosúladenými tarifami v celej Európe. Mali by byť posilnené digitálne kapacity.
- 27. Vzdelávanie: Vyzývame vzdelávacie orgány,** aby zabezpečili účinný prístup pre vidiecke komunity k vzdelávacím službám ak je to možné decentralizovanými riešeniami, vrátane základných škôl na obecnej úrovni, stredoškolského vzdelávania a vzdelávania dospelých, dištančného vzdelávania, dobrovoľníctva a odbornej prípravy, ktoré zodpovedajú realite miestneho a vidieckeho života.

#### MEDZINÁRODNÉ POSTUPY A VÝMENY

- 28. Politiky rozširovania EÚ a susedské politiky: Vyzývame vlády a EÚ,** aby urýchlili prijímací proces (inkluzívnym spôsobom) s oveľa efektívnejším vytváraním programov a finančnou podporou pre procesy hospodárskeho, občianskeho a sociálneho rozvoja vidieka. Rozhodovacie orgány by mali podporovať partnerstvá na všetkých úrovniach a miestne podnikanie.
- 29. Medzinárodné výmeny: Vyzývame na** skutočne celoeurópsky prístup k výmenným programom, ktoré vytvárajú skôr príležitosti ako prekážky, a to prostredníctvom spolupráce medzi vládami, mimovládnyimi organizáciami, nadnárodnými sponzormi a ostatnými v rámci EÚ i mimo nej.

**Vidiecka Európa bude žiť**

**Celá Európa bude žiť**